

tral i Sagen og jeg maatte da forstaa det saaledes, at det blev Partiernes Sag her at kæmpe om Sagen, og naar der kom en Afgørelse, der formentlig vilde gaa ud paa, at den første Indstilling blev vedtagen, saa vilde han tage Loven og skaffe den underskrevet af Kongen og administrere med den, saa længe han sad i sit Embede. Nu stiller Ministeren sig i Virkeligheden saaledes, at han bliver Anfører for en meget forskellig sammensat Gruppe af Mænd. Folk, der ønske en Kirkeforfatning, gaa Arm i Arm med dem, der ere imod en Kirkeforfatning, og de stemme i Virkeligheden under Kultusministerens Ledelse saaledes, at det hele sandsynligvis kan gaa i Stykker. Derfor faar den neutrale Minister — neutral i Gaaseøjne naturligvis — i Virkeligheden Ansvar for, naar den gaar i Stykker, og den højtærede Minister kan ikke give os nogen som helst Garanti for, at han kan bringe noget i Gang igen, naar vi komme, som han siger, paa bar Bund, thi den Udsigt, han nu giver til at ville tvinge Landstinget ved en administrativ Ordning, er en Udsigt, som er meget i det blaa, og som ingen kan tage for noget virkeligt.

Det, vi naaede i 1903, var at begynde praktisk nede fra, og faa Sognemenighederne til at tage Del i det folkekirkelige Arbejde, og det har man trindt om i Landet i Virkeligheden lært at sætte Pris paa. Det er mit Skøn — jeg har ikke staaet saa længe i Kultusministeriet efter de kirkelige Loves Vedtagelse — at man ogsaa i Administrationen har lært at sætte Pris derpaa. Den højtærede Minister stiller sig saaledes, at der er den bedste Udsigt til, at det hele kan strande, hvis man ikke her paa Rigsdagen siger: Lad os nu lade Ministeren være neutral, og saa selv tage Skeen i Haanden og se at faa Sagen afgjort.

Nu siger den højtærede Minister, at den Overenskomst, der her er truffet med Hensyn til det kirkelige Udvalg, er saa uklar, at den er omtalt paa meget forskellig Maade fra begge Sider; det tror jeg ikke, den højtærede Minister har Ret i. Den højtærede Minister og hans Meningsfæller har stor Interesse i at fremstille det hele som værende uklart. Jeg har jo ikke haft Lejlighed til være her oven paa og høre Forhandlingerne der, men jeg skulde tvivle meget stærkt paa, at Ordføreren deroppe for det Forslag, som foreligger, skulde have udtalt sig paa anden Maade end jeg; jeg tror det ikke. Det kunne vi se efter i Tidenden. Ministeren maa vel erindre, at de Mænd, som have

arbejdet her, ere de samme, som arbejdede i 1903, og vi kende baade, hvad vi vedtog i 1903, og hvad vi foreslaa her; der er slet ingen Uklarhed til Stede.

Den højtærede Minister sagde, at der var slet ingen Brug for de 25,000 Kr., thi Stiftsmidlerne vare i Stand til at opfylde de Krav, som for Tiden stilles. Men Ministeren ved ogsaa, at Forslaget er affattet saaledes, at disse Penge ikke behøve at bruges alle sammen paa en Gang, der staaar tværtimod: „indtil 25,000 Kr.“, og Regelen er, at Bevillingen gives paa Finansloven og stilles til Raadighed, efterhaanden som Kravene ikke kunne opfyldes af det, som Stiftsmidlerne have at yde. Det er derfor i Virkeligheden en Bevilling, som kommer de Præster til Gode, som ere daarligt stillede, fordi de ikke kunne blive forflyttede fra deres smaa Embeder, og ogsaa i den Henseende paadrager Kultusministeren sig Ansvar for, at modsætte sig, hvad der her foreslaas.

I det hele taget, hvis Indstillingen falder, saa er Ministeren Sejerherre, det har da vist sig, at en neutral Magt bliver Sejerherre i en stærk Kamp, og den neutrale Magt marcherer af med Sejrens Faner og hele sin sejrende Trop til det Sted, hvor man staaar paa bar Bund, og der staaar den højtærede Minister saa med alle sine.

Jørgen Jensen: Den ærede Minister mente, at jeg lagde for meget ind i hans Udtalelse om, at det vilde ingen Sorg volde, at Menighedsraadene faldt bort. Det glæder mig, at jeg har lagt for meget ind i den, det er altsaa ikke i saa store Kredse af Befolkningen, den højtærede Minister har gjort sine lagttagelser, som jeg troede.

Den højtærede Minister ønskede ikke at inkludere sig paa en Drøftelse af den af mig fremdragne Embedsbesættelse. Om jeg end i og for sig forstaaer det, maa jeg dog sige, at det er noget ganske nyt her i dette Ting. Ærede Medlemmer ville ofte have erfaret, at denne og hin Embedsbesættelse er bleven fremdraget og kritiseret. Vi ere vant til at faa Besvarelse af de Herrer Ministre og Forklaring med Hensyn til Embedsbesættelser. Nu vide vi altsaa, at herefter vil i alt Fald den nuværende Kultusminister ikke forklare sine Embedsbesættelser. Maaske det hænger sammen med den neutrale Stilling, som det bliver vanskeligt at indtage, naar Ministeren skal veje og vælge mellem Hensynet til disse Præster, som maaske efter en eller anden Regel burde beforders, og